

Nacionalni inštitut
za **javno zdravje**

Izzivi prihodnjega razvoja zdravstvenih sistemov in zdravstvenega varstva

Doc.dr. Tit Albreht, dr.med.

Nacionalni inštitut za javno zdravje, e-pošta: tit.albreht@nijz.si

Ključne dileme in izzivi za razvoj zdravstvenih sistemov

- Demografska tranzicija
- Epidemiološka tranzicija
- Razvoj medicinske tehnologije
- Spremembe v organizacijski strukturi zdravstva
- Spremembe obravnave
- Spremembe v vlogah različnih zdravstvenih profilov
- Ekonomski pritiski

Ključni demografski podatki za Slovenijo 2020

Število prebivalcev 1.1.2021: 2.108.977

Povprečna starost prebivalcev: 43,5 leta

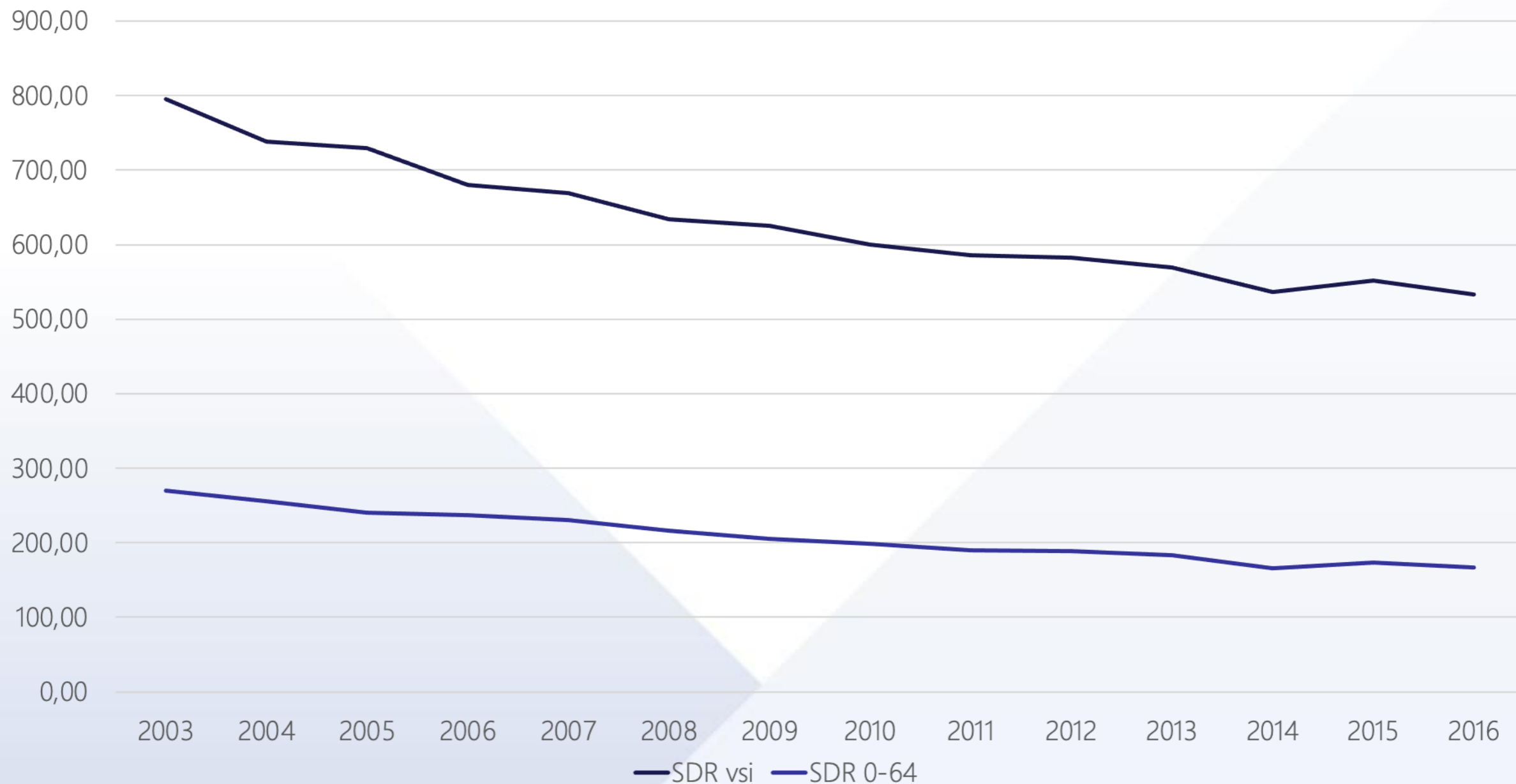
Delež prebivalcev starih 0-14 let: 14,9%

Delež prebivalcev starih 15-64 let: 64,2%

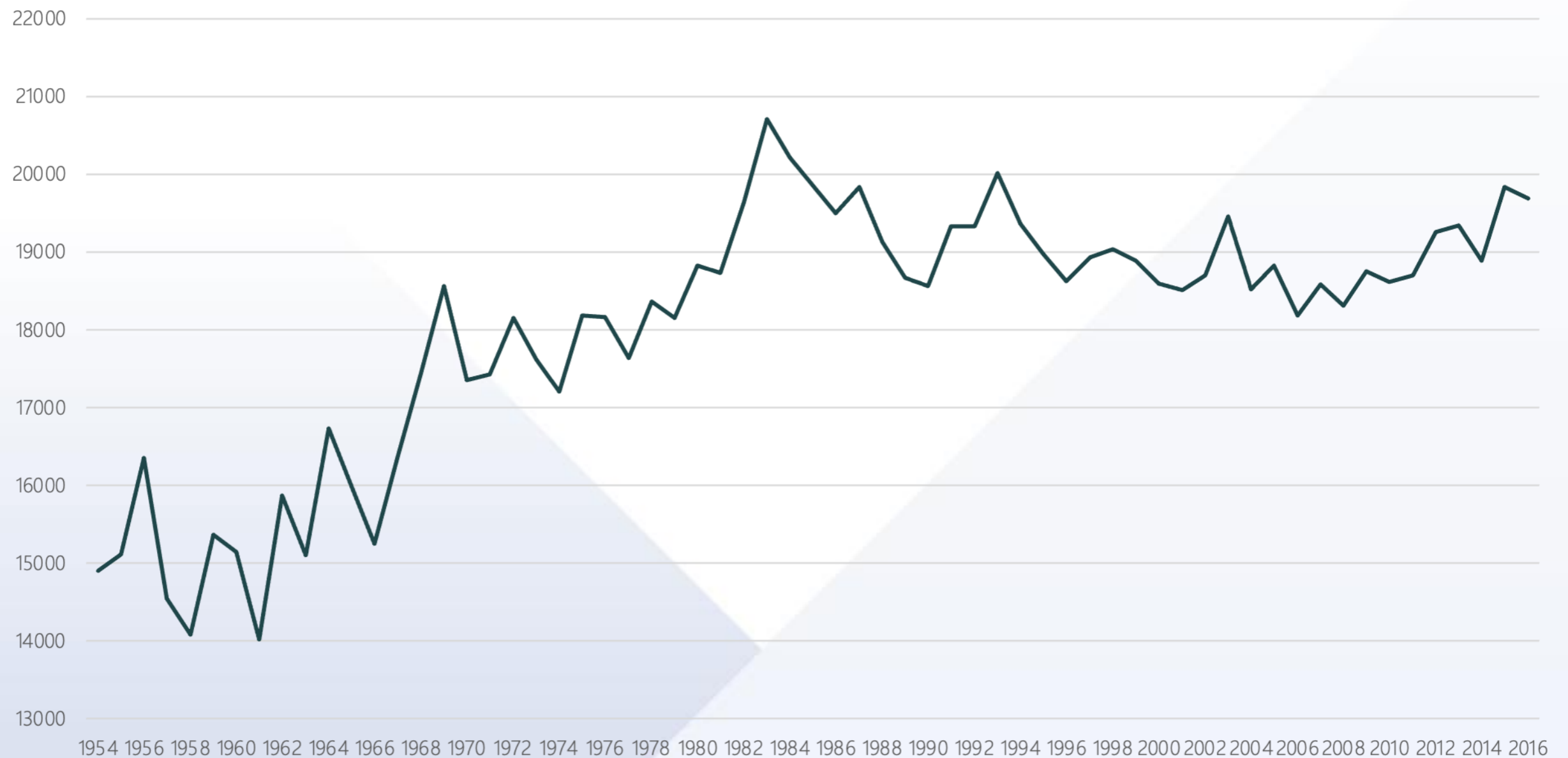
Delež prebivalcev starih 65 let in več: 20,1%

Delež tujih državljanov med prebivalci Slovenije: 8,0%

Stand.stopnje umrljivosti na 100.000 preb., 2003-2016, vir: NIJZ

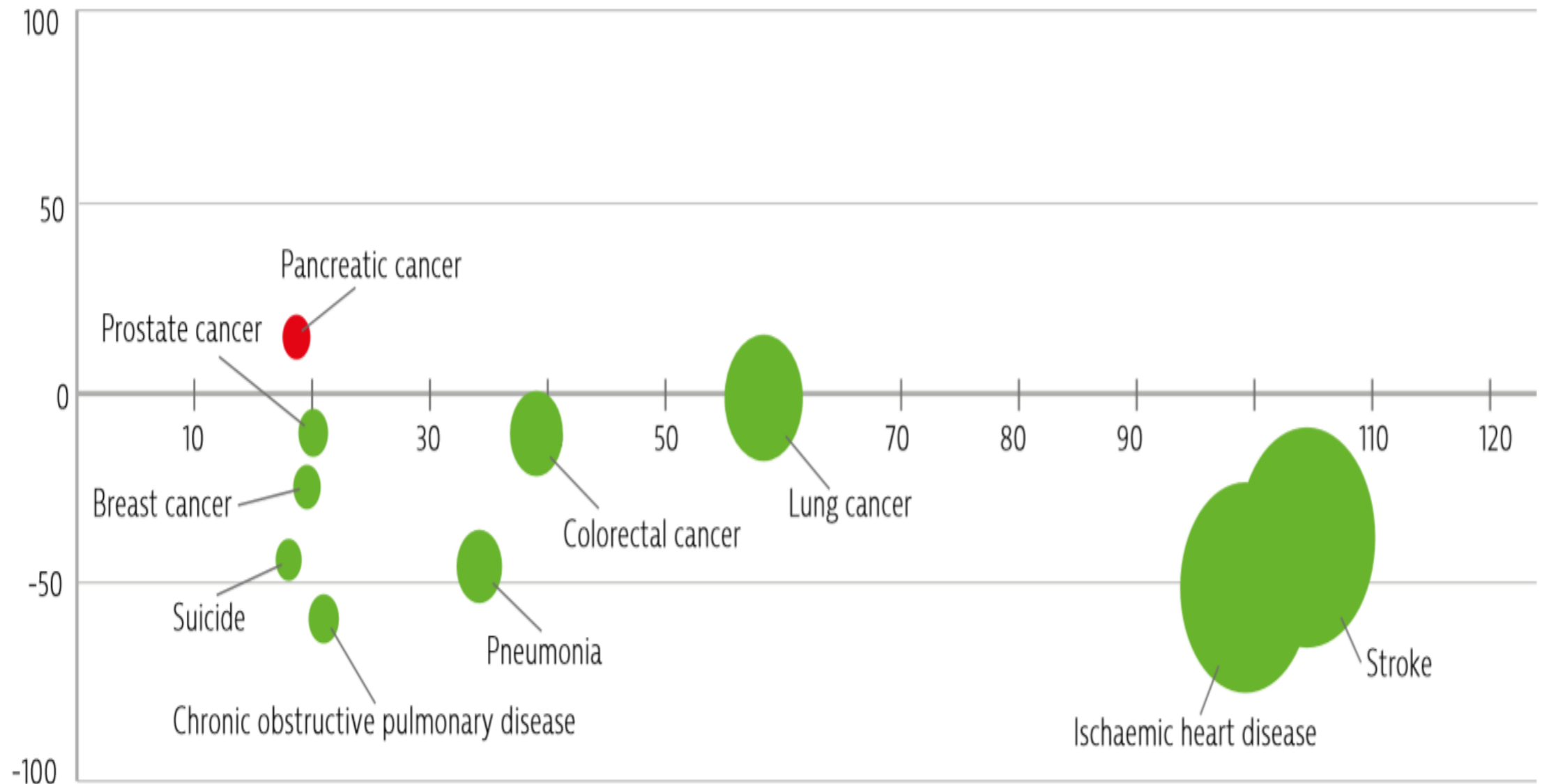
Absolutno število umrlih, Slovenija, 1954-2016, vir: NIJZ

Spremembe v umrljivosti zaradi nekaterih pogostih vzrokov smrti, SSU na 100.000 preb., 2016

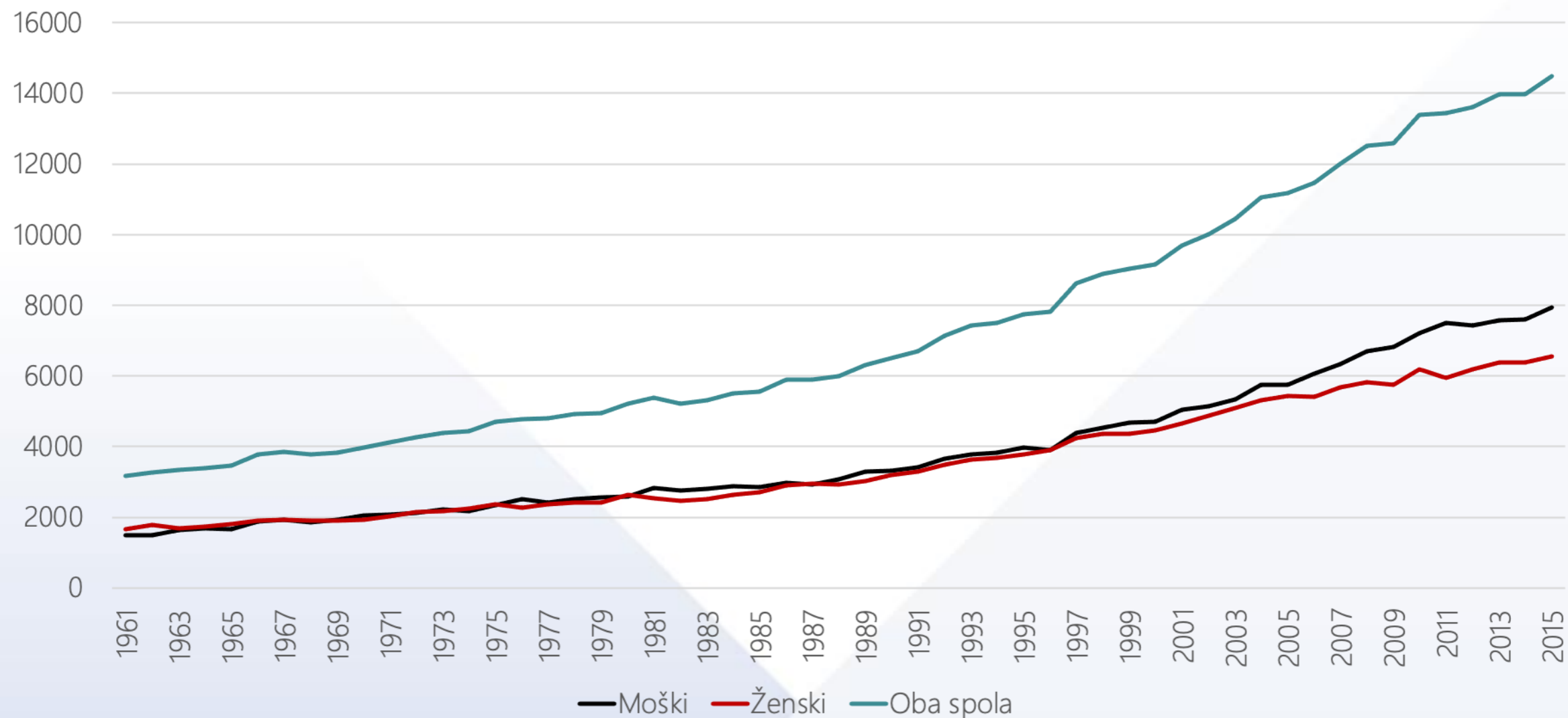
Vir: Zdravstveni profil Slovenije. skupna izdaja Evropske Unije in OECD. 2019

% change 2000-16 (or nearest year)

Age-standardised mortality rate per 100 000 population, 2016

Absolutna incidenca raka po spolu, 1961-2015, vir: Register raka za Slovenijo

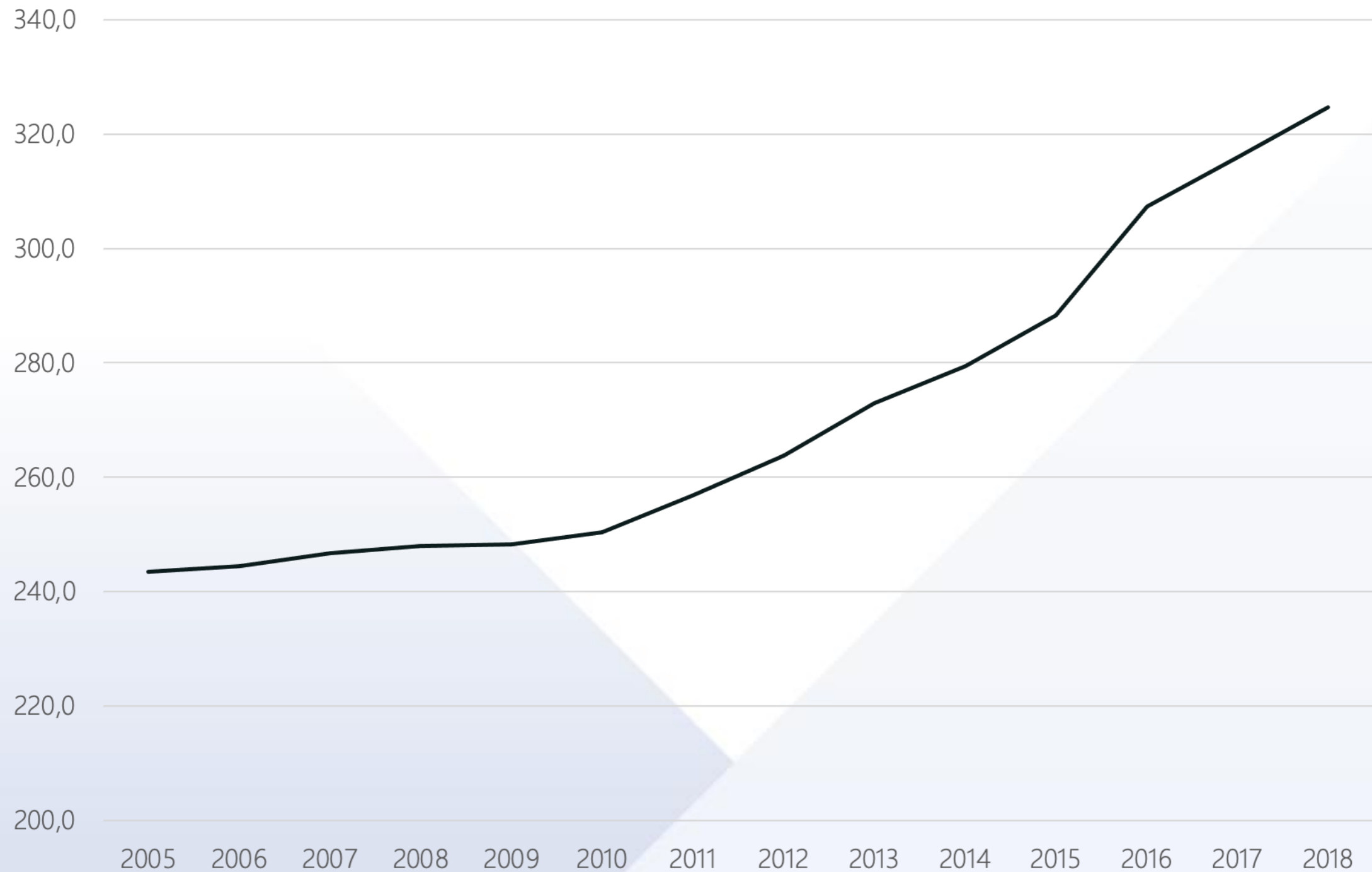
Spremembe v organizacijski strukturi zdravstva

- V Sloveniji ni prišlo do posebno velikih premikov v organizacijski strukturi zdravstva
- Javna mreža deluje na enakih lokacijah kot pred 30.leti, vse bolnišnice so ostale in vse imajo enake oddelke kot pred 30.leti
- Vzpostavitev urgentnih centrov
- Izzivi povezani s sproščanjem zdravstvenega trga

Hospitalizacije – dnevne obravnave, vir: NIJZ

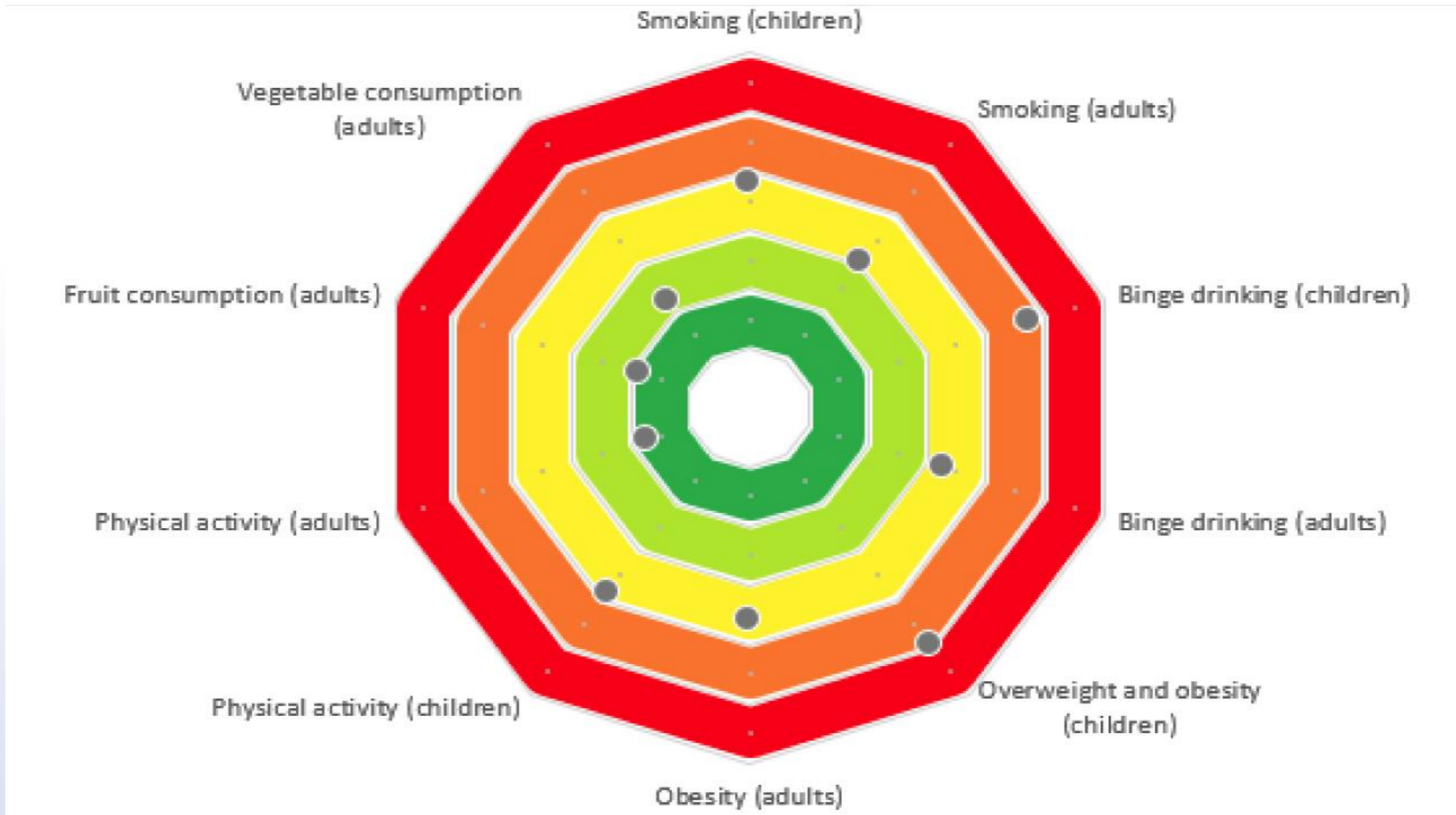
Število zdravnikov na 100.000 prebivalcev, vir: NIJZ

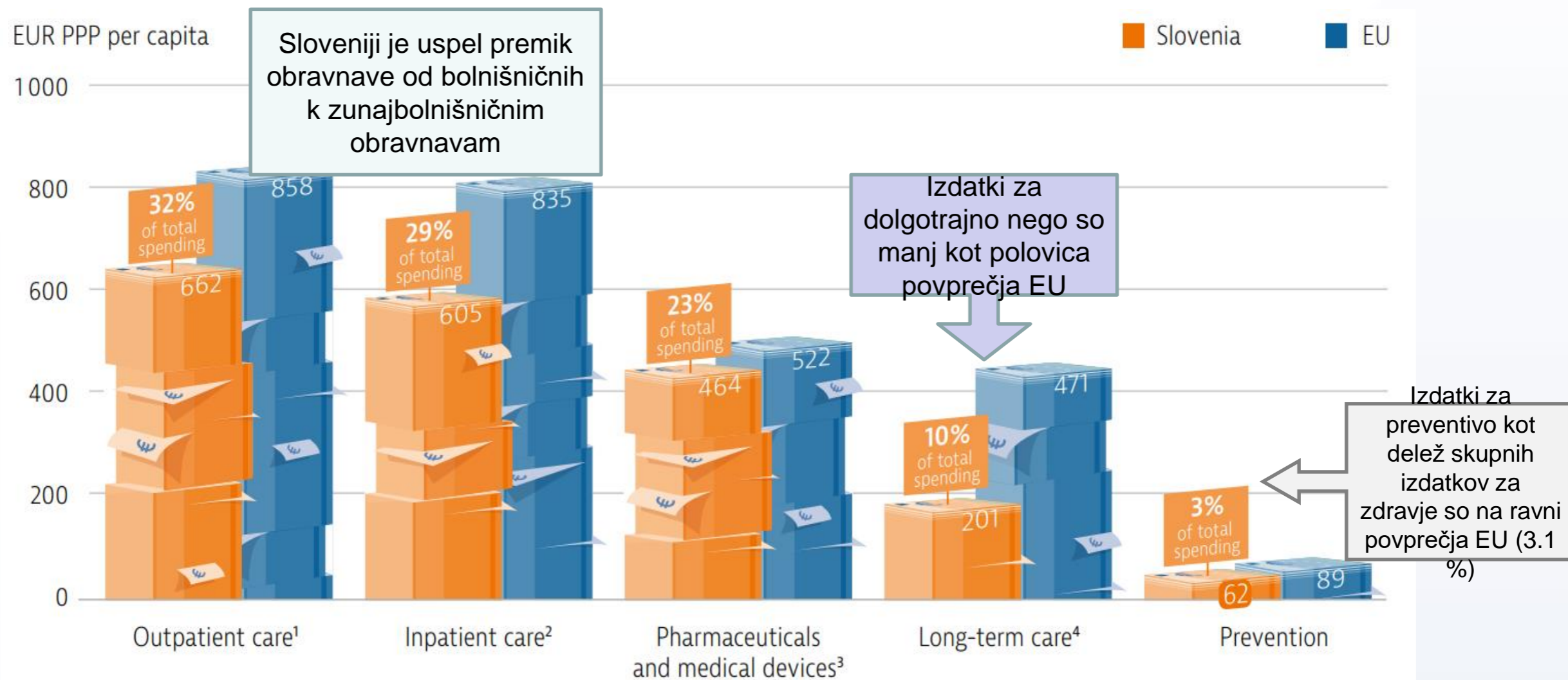
Spremembe v vlogah različnih zdravstvenih profilov

- Dolgoletni izziv, ki velja tako za razmerje med kompetencami med zdravniki in medicinskimi sestrami, kot tudi za razmerje med medicinskimi sestrami in drugim osebjem
- Primer s primarne ravni: referenčne ambulate
- Primer s sekundarne ravni: prenos kompetenc med zdravnikom in medicinsko sestro ter med medicinsko sestro in zdravstvenim tehnikom
- Prenos kompetenc z nižje ravni na višjo – primer socialnovarstvenih zavodov

Determinante zdravja v Sloveniji in odstopanja glede na povprečje EU

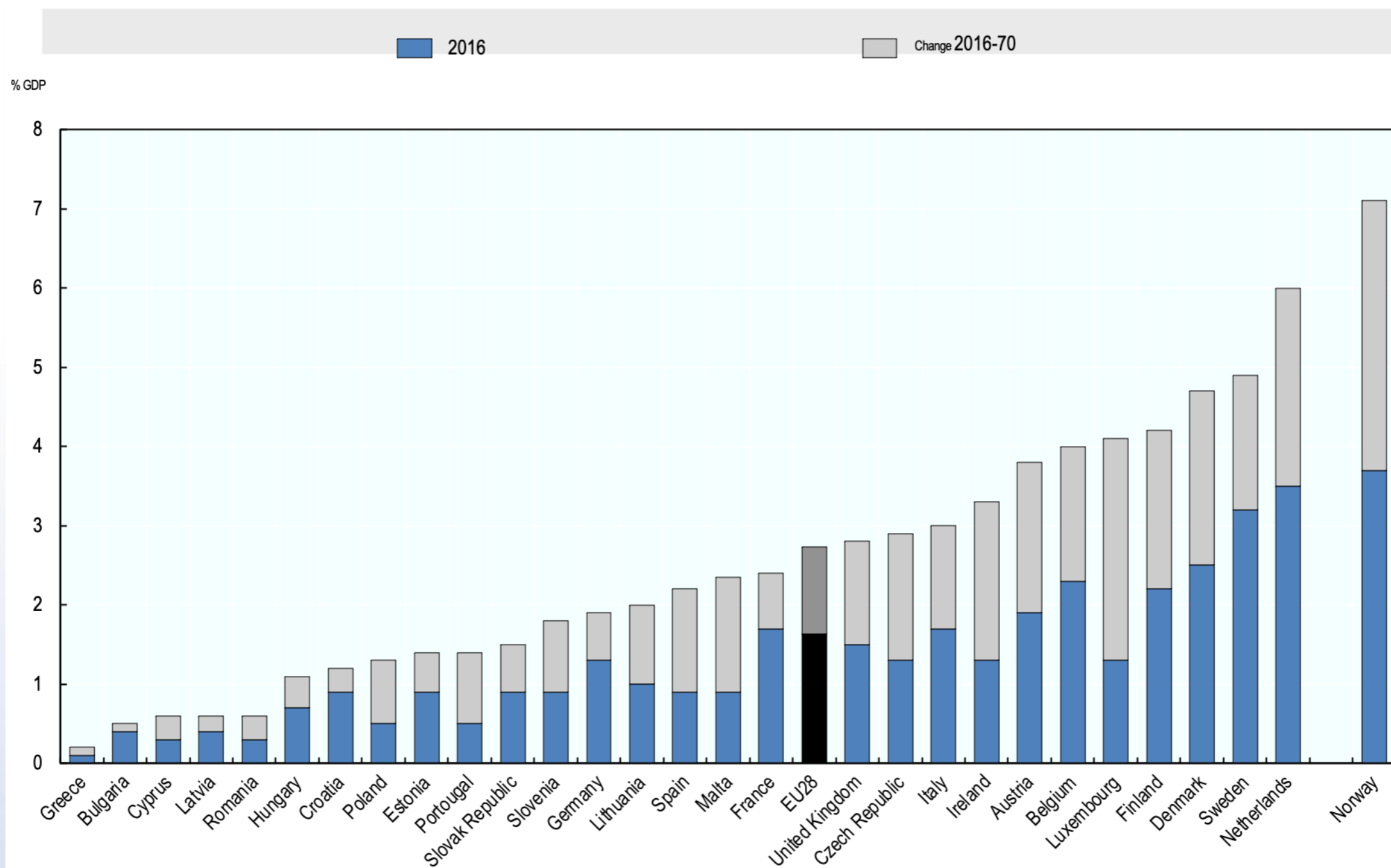
Analiza ključnih kategorij izdatkov za zdravje, Slovenija in EU, 2019 (podatki za leto 2017)

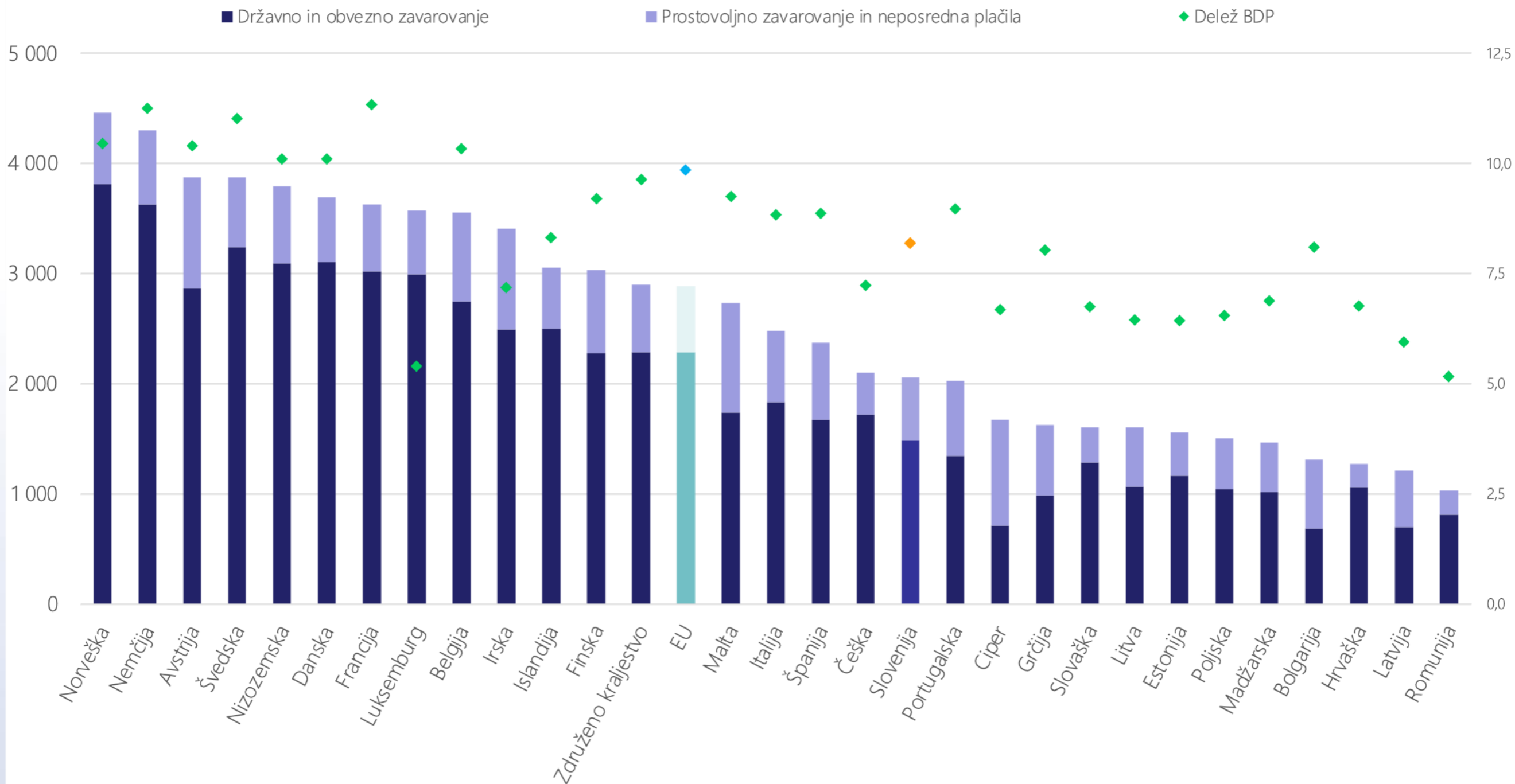
Note: Administration costs are not included. 1. Includes home care; 2. Includes curative-rehabilitative care in hospital and other settings; 3. Includes only the outpatient market; 4. Includes only the health component.

Sources: OECD Health Statistics 2019, Eurostat Database (data refer to 2017).

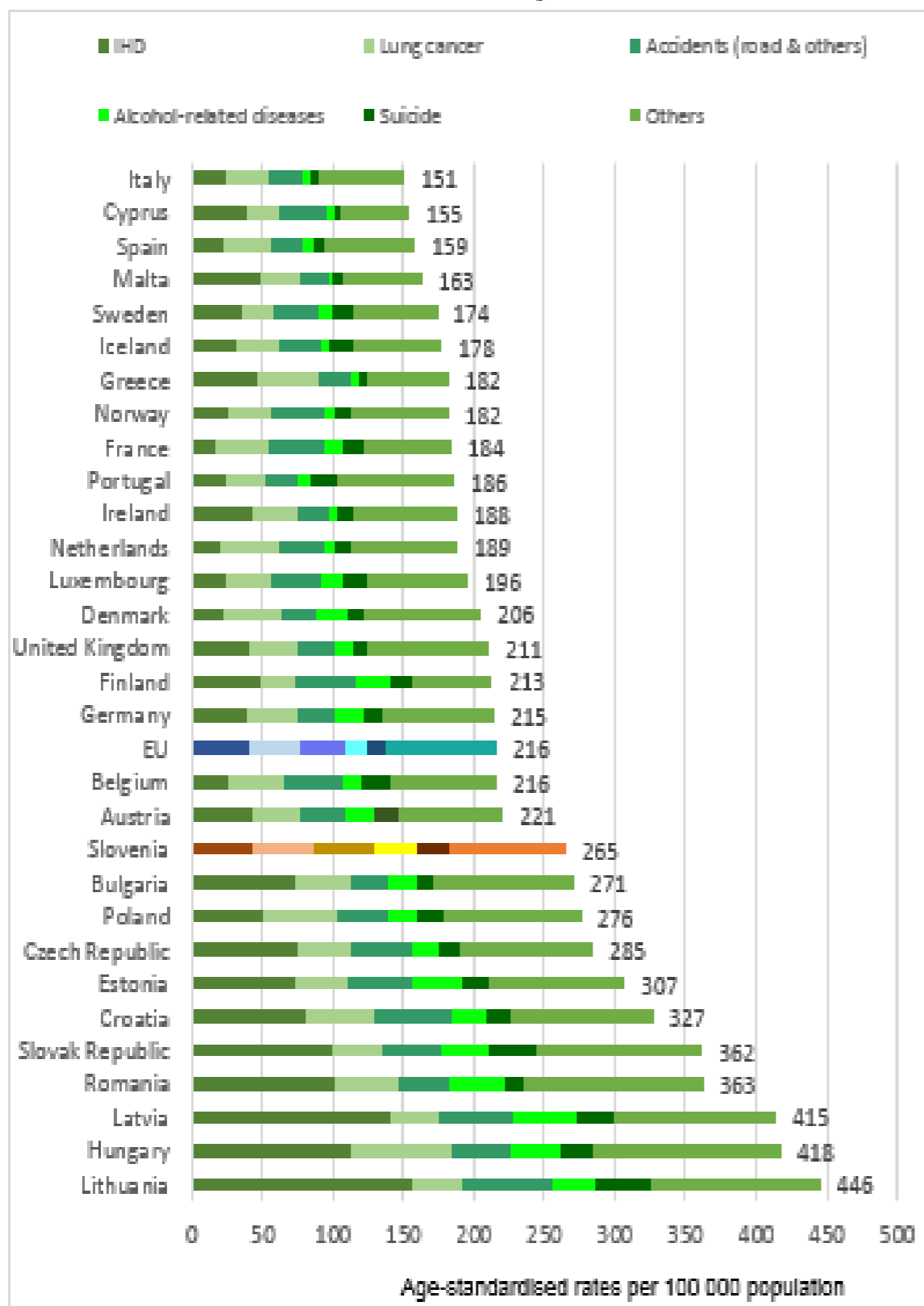
Projekcije izdatkov za dolgotrajno nego

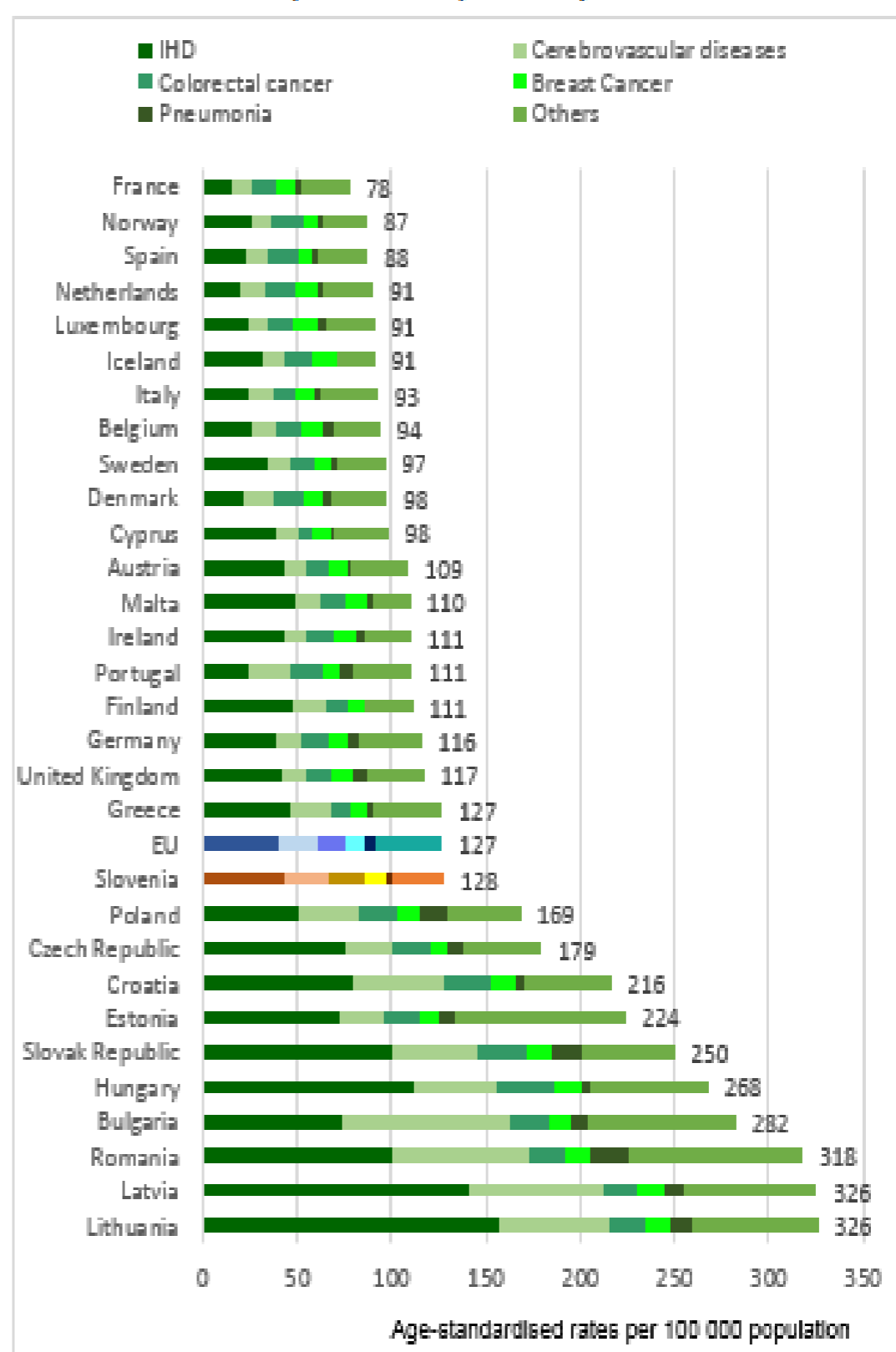
Izdatki za zdravstveno varstvo na prebivalca in v deležu BDP

Preventable mortality

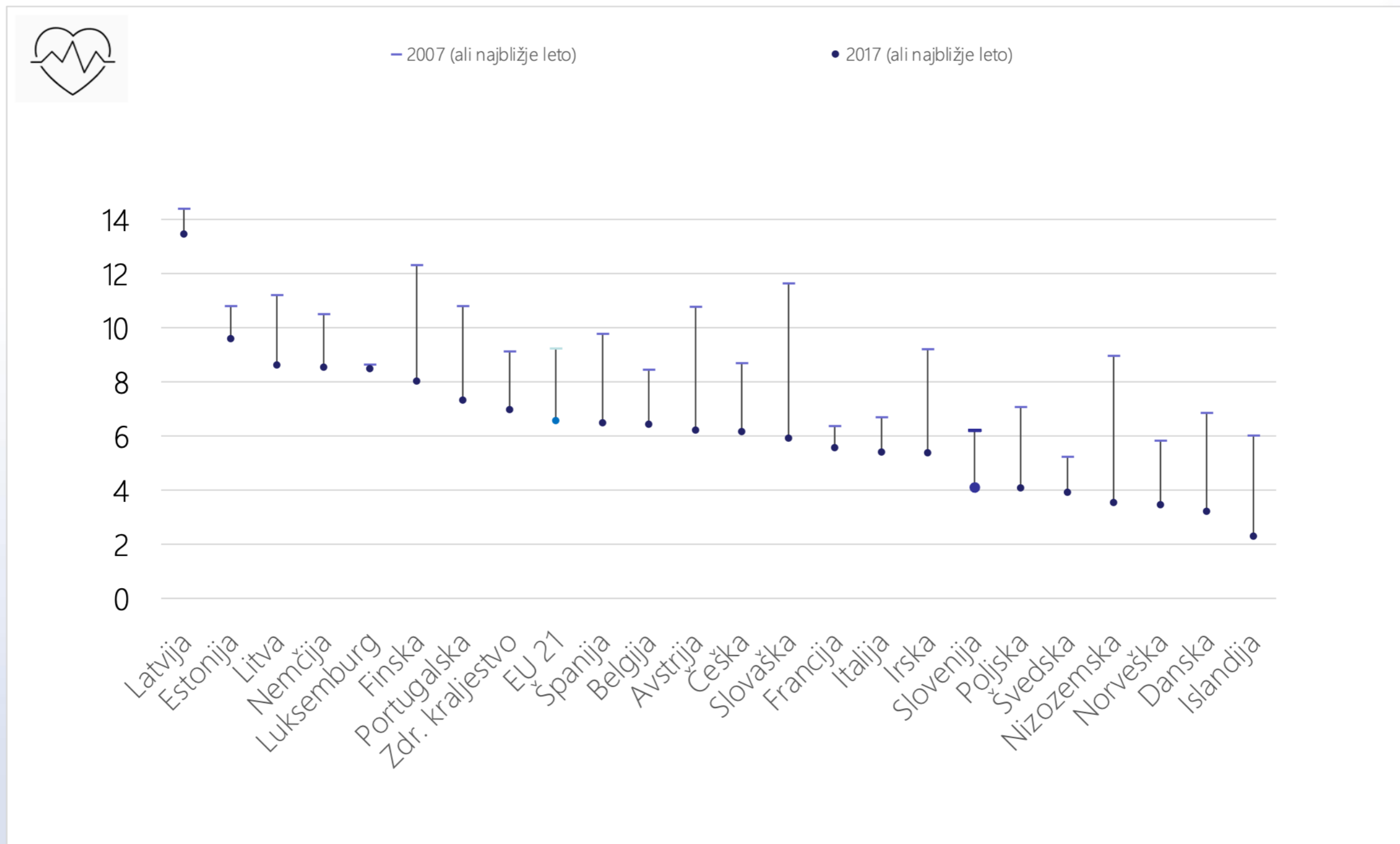

Treatable (or amenable) mortality

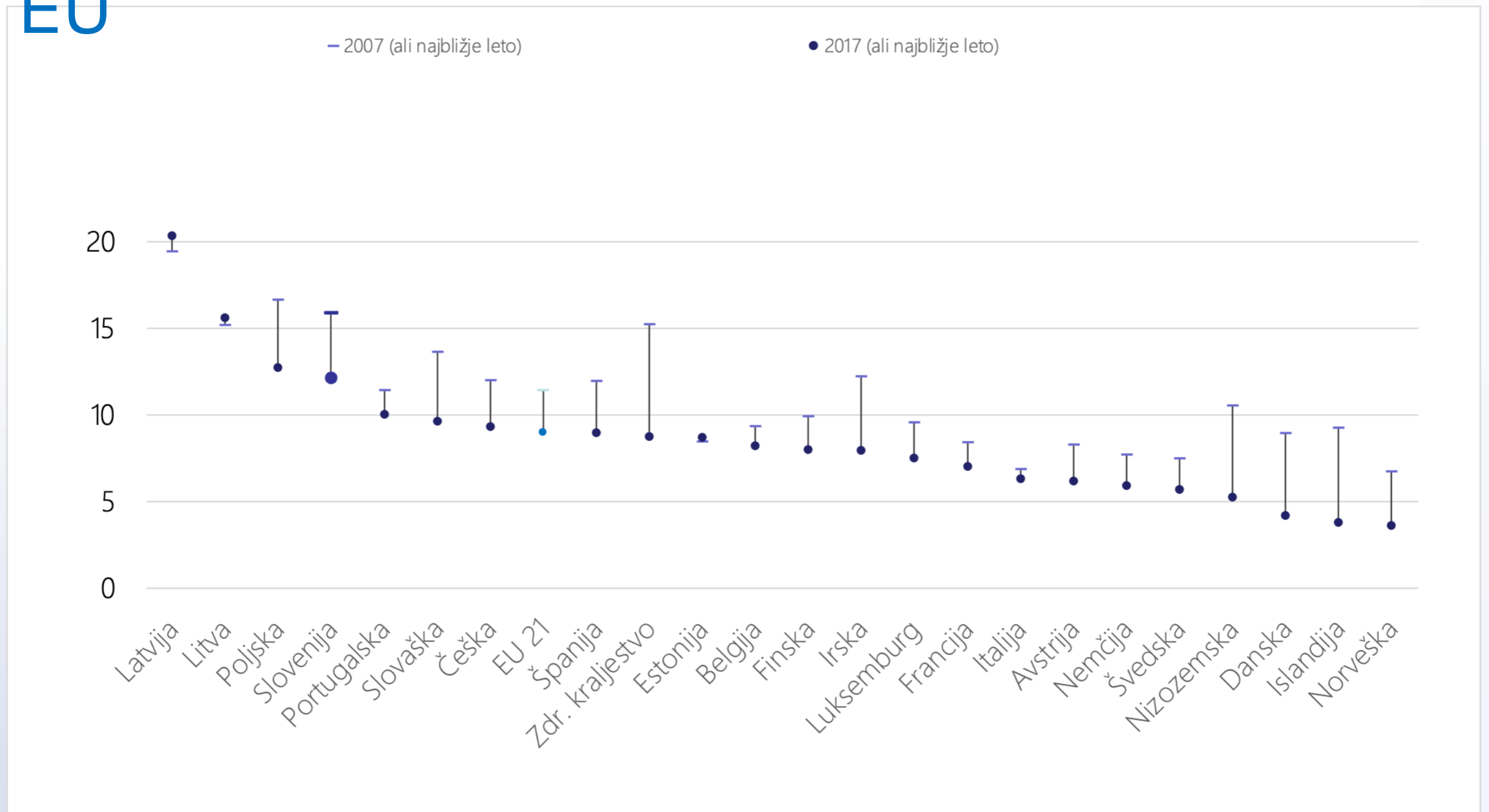

Source: Eurostat Database (data refer to 2015).

30-dnevna smrtnost zaradi AMI v državah EU

30-dnevna smrtnost zaradi možganske kapi v EU

Izzivi, ki jih prinaša pandemija COVID-19

- Potreba po ločevanju okuženih in neokuženih bolnikov
- Povečana pozornost do zaščite določenih kategorij bolnikov
- Premik izdatkov od ostalih obravnav h COVID-19
- Motnje pri preventivnih ter rednih obravnavah akutnih in kroničnih bolnikov
- Podaljšanje časa obravnave posameznega bolnika
- Dodatni stroški za osebno zaščitno opremo
- Manjša 'učinkovitost' zdravstva zaradi manjšega pretoka bolnikov – omejevanje košarice pravic?

Kateri so po vašem mnenju prednostni izzivi zdravstva in zdravja v Sloveniji? Izberite 3 od teh ali dodajte po vaši presoji.

1. Spreminjajoča se epidemiologija?
2. Staranje prebivalstva?
3. Kako je z vplivom življenjskega sloga?
4. Pomanjkanje kadra in ustrezne kvalifikacijske strukture
5. Uvajanje novih tehnologij in znanja
6. Zagotavljanje zadostnih finančnih sredstev
7. Kako opredeliti pogoje dela in spodbude za delo v manj zanimivih specialnostih in manj privlačnih okoljih v Sloveniji?

Ali bi več denarja za zdravstvo pomagalo okrepiti njegovo odzivnost in učinkovitost?

- Zakaj je zadostno financiranje pomembno?
- Česa ne moremo rešiti z večjo količino denarja?
- Več investiranja v kadre?
- Kako je z vlaganji v opremo in nove tehnologije?
- Kako je s prenovo in prilagoditvami fizičnih zmogljivosti – stavb?